

Adembeschermingsapparatuur bij toepassing rodenticiden en insecticiden

Het gebruik

Zeer giftige en giftige bestrijdingsmiddelen zijn die middelen, die wettelijk moeten zijn voorzien van een gevaarsymbool, respectievelijk een doodshoofd met gekruiste doodsbeenderen en een Andreaskruis. Hiermee mag niet worden gewerkt door personen beneden

de leeftijd van 18 jaar. Voor middelen zonder gevarentekens is de minimum leeftijd 16 jaar. Het risico voor de mens bij het omgaan met giftige stoffen wordt voor een belangrijk deel bepaald door de manier waarop men met de stof in aanraking kan komen.

Het vergif kan het lichaam langs verschillende wegen binnenkomen:

- opname door de huid; een vaak onderschatte weg;
- opname door de mond; per abuis drinken uit een fles met bestrijdingsmiddelen. Bewaar en gebruik daarom **nooit** middelen anders dan in of uit de originele verpakking;
- opname via de longen; de meest voorkomende oorzaak van vergiftigingen.

Om tegen vergiftiging beschermd te zijn, dienen persoonlijke beschermingsmiddelen te worden gedragen. Als doelmatige kleding wordt aangemerkt een volledig regenpak. Het jasje hiervan dient altijd te worden gedragen als met een rugspuit wordt gewerkt. Lekkende rugketels of niet goed sluitende deksels hebben al veel ernstige vergiftigingen veroorzaakt. Ook een goede overall kan in de meeste gevallen voldoende zijn: Gebruik deze dan echter wel uitsluitend als „**sputoverall**”. Blijf er niet de hele dag mee lopen. Draag waterdicht schoeisel. Broekspijpen over de laarzen dragen.

Draag altijd handschoenen bij het omgaan met bestrijdingsmiddelen. Ondanks de vaak harde huid van de handen, dringen toch spuitmiddelen naar binnen. Denk hierbij aan de vaak voorkomende kleine wondjes aan de handen! Goede handschoenen moeten waterdicht en voldoende lang zijn, zodat de kap van de handschoenen in de mouw kan worden gedragen. Zij dienen van binnen gevoerd te zijn: dit heeft een vochtabsorberende werking.

Foto D. P. Kempe.

Om de kans op de meest voorkomende oorzaak van een vergiftiging (opname via de longen) zo klein mogelijk te houden, is het in bijna alle gevallen noodzakelijk een masker te dragen. Dit vooral bij het omgaan met het geconcentreerde middel, b.v. het vullen van een

spuut of tank. De zeer kleine onzichtbare gifdeeltjes, die in de lucht blijven zweven zijn van dezelfde samenstelling als het geconcentreerde middel.

Draag dan ook een goed filtermasker. Deze maskers moeten doelmatig zijn. Dat houdt in dat bij het **verspuiten** van een middel met een **grove druppel** het dragen van een **halfmasker** meestal voldoende is.

Bij het **vernevelen** van een insecticide met behulp van een motorrugvernevelaar dient een **volgelaatsmasker** te worden gedragen. Dit beschermt ook de ogen.

Bij het **vernevelen** van een middel met een straalmotorspuut (Dynafoog, pulsfoog, swingfoog) dient een **verseluchtkap** te worden gedragen. Dit beschermt ook de ogen en heeft aanmerkelijk minder ademweerstand (d.w.z. men ademt gemakkelijker). Het filter hiervan moet van beslist goede kwaliteit zijn. Informatie bij de Arbeidsinspectie vóór de aanschaf is aan te bevelen.

Adembeschermingsmiddelen moeten in goede staat van onderhoud verkeren. Het gelaatsstuk moet goed aansluiten en moet niet knellend zitten. Elk masker moet zodanig zijn ingericht, dat de in te ademen lucht een filterbus, voorzien van een voorfilter en een koolfilter (meestal is dit een combinatie daarvan) moet passeren. Hierin wordt de in te ademen lucht van de giftige bestanddelen gezuiverd. Dit filter **tijdig vernieuwen**. Dit is na een gebruiksduur van ca. 20 „spuituren” (of na één seizoen). Binnen deze tijd doen zich gevallen voor dat het te verspuiten middel in het masker is te ruiken. Dit is dan een waarschuwing voor de gebruiker dat het filter verzadigd is en hoognodig dient te worden vernieuwd. Het verzadigde filter kan worden meegegeven met de huisvuilophaaldienst of eventueel worden gedeponereerd bij een plaatselijk of regionaal inzamelpunt voor chemisch afval. Bewaar het masker **nooit** in de bestrijdingsmiddelenruimte. De damp/stank die de bestrijdingsmiddelen verspreiden wordt opgenomen in het koolfilter. Hierdoor kan de werking minimaal worden.

Wanneer persoonlijke beschermingsmiddelen dragen?

Wettelijk: als dit op het etiket staat.

In andere gevallen bijna altijd! Welke: is afhankelijk van de werkomstandigheden.

Bij het mengen van lokaas met warfarinpoeder is het gebruik van een **deksel** op de mengtrommel nodig om stuiven tegen te gaan. Handschoenen en een stofmasker zijn bij het doseren van poedervormige concentraten onontbeerlijk voor bescherming van de gezondheid. Voor de meting van de juiste hoeveelheden zijn een goede weegschaal en een maatbeker onmisbaar.

Het gaat om uw gezondheid!!

Is de huid verontreinigd met een — verdund — bestrijdingsmiddel was deze dan zorgvuldig schoon. Eerst met koud, daarna met warm water en zeep. Is het middel in de ogen terechtgekomen spoel dan rijkelijk en langdurig uit met stromend water (ca. 15 minuten). Draai nooit een „sjekkie” met ongewassen handen. Rook nooit, ook niet tijdens welke spuitwerkzaamheden dan ook. De uiterst kleine gifdeeltjes die in de lucht zweven, komen op het rokertje en het vergif komt via de longen in het bloed.

Vóór het eten: handen wassen. Veronachtzaam deze **hygiënische** maatregel niet.

Mocht u ondanks de voorzorgsmaatregelen en het zo goed mogelijk naleven van de wettelijke voorschriften (zie etiket) toch nog een vergiftiging oplopen, dan dient onmiddellijk een arts te worden gewaarschuwd. Deel hem mede met welk middel er is gewerkt. Toon hem het etiket.

Uitsluitend de behandelende arts kan zich tot het Vergiftigingen centrum van het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid RIV telefoon 030-749111 wenden.

Wordt u ooit geconfronteerd met een vergiftigingsgeval dan kunt u, in afwachting van de komst van een arts de volgende **eerste-hulp maatregelen** treffen. U hoeft daarvoor geen gediplomeerd E.H.B.O.-er te zijn. Denk er aan: **eerste hulp is vaak levensreddend**.

— vergif ingeademd: breng getroffene in een omgeving met zuivere lucht. Pas op voor u zelf als u de besmette ruimte betreedt.

— vergif in de maag: **indien de patiënt zelf het gevulde glas naar de mond kan brengen**, dan twee glazen water laten drinken. Daarna moet de patiënt braken. Laat getroffene **nooit melk drinken**. Melk is **geen tegengif** voor bestrijdingsmiddelen.

Integendeel: het bevordert juist de opname in het bloed.

Vergif op de huid: zorgvuldig wassen. Eerst met koud water, de huidporiën gaan dan dicht. Daarna met warm water en zeep.

Bestrijdingsmiddelen gebruiken is nu eenmaal nodig. Gebruik ze met beleid. Gebruik ze vooral veilig! Voor u zelf, voor een ander en voor ons hele leefmilieu.

Als men de nodige kennis opdoet over de gevaren en de voorgeschreven beschermingsmiddelen kent en toepast kan er veilig mee worden gewerkt.

H. W. Mekelenkamp.